

Nr 285

Av herr **Jansson, Paul, m. fl.**, om ändrade bestämmelser för tillsättande av tjänster inom Svenska kyrkan.

(Lika lydande med motion nr 317 i Andra kammaren)

Frågan om kyrkans skiljande från staten har länge diskuterats. Efter det att kyrka—stat-utredningen framlagt sitt förslag har denna debatt intensifierats men något slutgiltigt ställningstagande om och i vilka former en skilsmässa skall komma till stånd har ännu inte skett från statsmakternas sida.

Så länge statskyrkosystemet kvarstår är kyrkans tjänstemän alltså att betrakta som statstjänstemän. Kyrkoherdar och biskopar tillsätts emellertid genom ett förfarande som är unikt för statliga tjänster, nämligen detta att val förrättas för att ge förord för sökande.

Vid tillsättande av kyrkoherdar skall enligt 1957 års prästvals lag domkapitlet ledigförklara tjänsten och på förslag uppsätta tre sökande. Dessa tre skall sedan provpredika i den av valet berörda församlingen. Vid s. k. frågodag kan församlingen sedan kalla fjärde provpredikant. Det unika förhållandet att val skall förrättas i församlingen — för att ge förord för någon av de sökande — har vid alltför många tillfällen givit upphov till misshälligheter och motsättningar som inte kan anses höra hemma vare sig inom statskyrkan eller annan statlig förvaltning.

Vid tillsättande av biskopar har allmänheten ingen möjlighet att delta i valet och rösta för förord. Denna valprocedur är förbehållen vederbörande stifts prästerskap, domkapitel och ett antal i särskild ordning utsedda lek-män. Vid detta val upprättas tre namnförslag på sökande varefter Konungen utnämner en av de sökande.

Även vid biskopsvalet har understundom förekommit oegentligheter som är synnerligen beklagliga. För att undvika tillfällen till splittringar inom församlingar och prästerskap borde enligt vår mening ett annat förfarings-sätt tillämpas vid tillsättande av här berörda tjänster inom statskyrkan. Tjänstetillsättning av biskopar och kyrkoherdar skulle enligt vår mening kunna ske efter samma ordning som nu tillämpas vid tillsättande av exempelvis skolledare.

Vid tillsättande av skolledare får den lokala skolstyrelsen, länskolnämnden och skolöverstyrelsen yttra sig över de sökande varefter utnämning sker av Konungen. Vid tillsättande av chefstjänster inom skolan på länsplanet är

förhållandet att länskolnämnden och skolöverstyrelsen yttrar sig varefter Konungen utnämner. Enligt vårt förmenande borde ett motsvarande förfaringsätt kunna tillämpas inom kyrkan.

Vid tillsättande av kyrkoherdar inom församlingar borde följaktligen kyrkofullmäktige och domkapitlet få avgiva yttrande varefter Konungen skulle utnämna vederbörande tjänsteinnehavare.

Vid biskopstillsättningar skulle yttrande inhämtas över de sökande från respektive domkapitel varefter Konungen skulle utnämna.

Med ett sådant förfaringsätt skulle präst- och biskopsvalen kunna avskaffas vilket i hög grad skulle avdramatisera tjänstetillsättningen inom kyrkan vilket vi tror skulle vara till fördel för alla berörda parter.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om förslag till avskaffande av bestämmelserna om biskops- och prästval samt

att tillsättande av tjänster inom statskyrkan måtte ske på sätt som i motionen angivits.

Stockholm i januari 1969

Paul Jansson (s)

Gunnar Rönnerberg (s)

Nils Hjorth (s)
